1149

Ex libris Iosephi Graziero [illegible]
Arbitiani Plabani

XV 2564.06

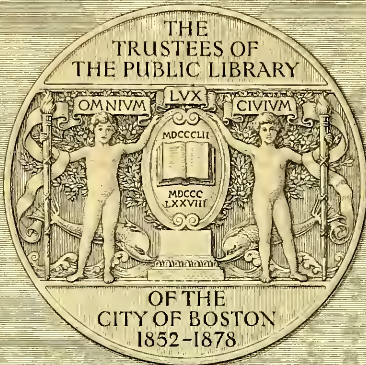

PURCHASED
FROM THE INCOME
OF THE FUND GIVEN TO
THE PUBLIC LIBRARY OF
THE CITY OF BOSTON BY
JOSIAH HENRY BENTON
1843-1917

E.L. DOTY DEL 1939 A.J. DOWNEY, SCULPT

Ordo

ptizandi secundum Ritum

Romane Ecclesie ad

vsum ciuitatis

Mantue.

Andreas Paganinus Gonensis

Die die Prima Julij

M D c.

X Benton
.558
.C28M

Tabula huius libri.

Ad cathecuminū faciendū. car. viii.
Ordo ad cōmunicandum infirmū. ix.
Ordo ad ungendū infirmū. car. xvij.
Ordo commendationis anime. xxi.
Ordo ad sepeliendū mortuos. xxviij.
Ordo ad sepeliendū pueros. xxxij.
Ordo ad faciēdū aquā bñdictā. xxxiij
Benedictio panis. xxxv.
Benedictio ouorum. xxxv.
Benedictio agni: ⁊ carnium. xxxvj.
Benedictio cōmunis ad oīa. xxxvij.
Benedictio vue vel ficuum
⁊ aliorum fructuum. xxxvij.
Benedictio candelarum. xxxviij.
Benedictio peregrinorum. xxxviij

Benton
Mar. 16-1962
030

Reuerendissimus in Christo pater: & Illustrissimus Dñs D. Herc. Gonz. sancte Romane Ecclesie sancte Marie noue Presbiter Cardinalis Mantuanus: ecclesieq; Mantuane perpetuus administrator: Pro pastorali: qđ sibi a deo & domino nostro Jesu Christo creditum est: officio: ne quid: quod ad ipsius Dei cultum: salutemq; animarum spectet: pretermittatur: librum hunc cathecuminorum secundum morem Ecclesie Cathedralis Mantue imprimendum curauit: Et in tanti sacramenti administratione inter se vt omnes conuenire possint: mandauit in virtute sancte obedientie omnibus Archipresbyteris: Prioribus: Prepositis: Ecclesiarum Rectoribus seu Capellanis animarum curam gerentibus tam in vrbe q̃ in tota dioceſi librum hunc apud

se habere: ⁊ formam in eo traditam omnes seruare. Et ne casu aliquo in errorem inducantur: Aduertant sacerdotes: ne aliquem baptizent nisi in aqua elementali ⁊ naturali: quia fluxit de latere Christi aqua pura: siue sit calida siue frigida: non refert: modo ceremonie seruentur ⁊ forma consueta. Non ergo in aqua rosea: seu in aliis liquoribus similibus: aut vino nec debet nec fieri potest baptismus. Modum ⁊ formam baptizandi memoria teneant: atq; omnia ad baptismum pertinentia in promptu habeant. Et quoniam plures casus occurrere solent: ⁊ in necessitate etiam laici baptizare possunt: ⁊ debent: alias mortaliter peccarent: instruantq; sacerdotes saltem semel in mense in die festo laicos parrochianos suos: qualiter ⁊ ipsi laici in casu necessitatis: videlicet: cum sacerdo-

tis copia haberi non possit: ⁊ infantes in articulo mortis constituti sint: tam mares q̃z femine baptizare possunt: infundendo aquam super caput infantis: verba sequentia: ⁊ non alia: attente ⁊ cum intentione faciendi quod intendit Ecclesia: dicant.

Ego te baptizo in nomine patris ✠: ⁊ filij ✠: ⁊ spiritussancti ✠: Amen.

vel: Jo te Battezo nel nome del padre ✠: ⁊ del figliolo ✠: ⁊ del spirito sancto. ✠: Amen. Admoneant igitur hec sepissime sacerdotes in ecclesia populum suum: nequis sine baptismo decederet: ⁊ de his instruende sunt potissimum obstetrices. Ad hec: si deportaretur aliquis ad baptizandum: de quo dubitaretur an esset baptizatus nec ne: post alias ceremonias in aliis ordinarie fieri solitas: sacerdos quando venit ad actum illum baptizandi: dicat hec verba.

Se tu sei battezato: Jo non te battezo: & se tu non sei battezato: Jo te battezo: in nome del padre ✠: & del figliolo ✠: & del spiritosanto ✠: Amen. Hec sic vulgariter posuimus: vt instruatur populus: Quod siquis fortasse alicui creature occurreret: quam nesciret an baptizata esset nec ne: & eam in extremis laborare videret: vt eam his verbis baptizaret: Se tu sei battezata &c. vt supra.

¶ Item in qualibet plebe & parrochiali ecclesia in qua est fons baptismalis: super eo fonte sit vnū ciborium tutum & bene clausum cum sua clauj: in quo teneatur semper parata aqua baptizandi: quam omni anno in Sabbato sancto: & in Sabbato Penthecostes curati debeant benedicere: & continue fons ipse bene custodiatur: ne aqua baptismali aliquando abuti contingat. ¶ Vt omnes Rectores seu La

pellani Ecclesiarum que alicuius plebis sint capelle: aut ecclesie alicui sint subiecte quoquo modo: in die sabbati Sancti teneantur singulis annis cum suis superpellicijs accedere ad dictas plebes seu matrices ecclesias iuxta morem iandiu obseruatū: ¶Quod in baptismate vltra duos cōpatres aut commatres duas non admittantur: ⁊ quum masculum vnum pro compatre ⁊ feminam vnam pro commatre esse contigerit: solus masculus tanq̄ sexus dignioris de sacro fonte leuet: Sacerdotiq̄ interroganti respōdeat: femine autem presente masculo non liceat de sacro fonte leuare.

¶ Vt librum particularem habeant curati: in quo tam baptizatos q̄ compatres describant: quem librum predicti sacerdotes teneant apud se: ⁊ in qualibet parrochia illū perpetuo dimittāt: quem in perpetuo cum omni-

diligentia custodiant: vt de huiusmodi cognatione spirituali cognosci semper possit per quemlibet: sua interesse putantem: scribatur autem hoc modo. Anno tali: die tali mensis. N per me. N. presbyterum seu capellanum parrochialis ecclesie talis loci: N. filius vel filia talis baptizatus vel baptizata fuit: talis ⁊ talis leuauerunt eum vel eam de sacro fonte: Et ad omnem simoniace labis suspicionem amouendam: pro huiusmodi scriptura nihil dari: nihilq; accipi possit: etiam quod sponte offeratur.

Peracto sacramēto: sacerdos: Patrinis ⁊ Matrinis: siue compatribus ⁊ commatribus iniungat: moneatq; eos vt infantē ab omni fortuito euentus periculo custodiant: ⁊ cum ad etatem peruenerit: Dominicam orationem cum angelica salutatione ⁊ symbolo apostolorum eum addiscere ⁊ in

catholica

catholica fide edoceri faciant: ⁊ ipse sacerdos singulis diebus festiuis in medio misse post offertorium doceat subditos: Credo: Pater noster: Aue Maria: Dicendo illa morose: ⁊ cum plena oris expressione bis ⁊ ter: ⁊ plus ⁊ minus: secundum quod magis expediens visum fuerit: sed bis saltem illa dicantur. Quod si parentes omiserint aduertant Patrinos ⁊ Matrinas ad hoc esse obligatos. Nam ipsi in actu illo Deo promittunt: constituendo se quasi fideiussores: q̄ baptizatus tempore suo fidelis Deo erit: ⁊ ob eam causam nemo ad leuandum infantem ex sacro fonte admittatur: nisi predictas orationes sciat: quum quis docere non ualeat quod ignorat.

Hec ⁊ his similia sacerdotes curati non solum in actu illo: uerum etiam sepius publice in ecclesia infra Missarum solennia moneant: vt omnes

cautiores sint ad obligandum se tanto oneri : ⁊ magis charitatiui ac diligentes erga illos: quos iam tenuerunt.

¶ Moneantur etiam mulieres Christiane ne lac prebeant infantibus Judeorum propter scandalum fidei.

Quod non exponant proprios filios aut alienos ad hospitalia contra pietatem ⁊ charitatem.

¶ Aduertant mulieres ne culpa sua faciant abortum.

¶ Moneant parrochianos suos ne audeãt filios vel filias tam proprios vel proprias q̃z alienos vel alienas saltem per vnum annum a die natiuitatis eorum secum in lecto ad lactandum seu dormiendum tenere ⁊ collocare: ne negligentia vel culpa eorum suffocentur : vt sepe contingit: vnde ipsimet parentes homicidij vel parricidij rei inueniantur.

¶ Et q̄ scientes dictam transgressionem debeant statim reuelare plebano seu Vicario ipsius Episcopi : vt casus soffocationis : seu oppressionis non accidat.

¶ Laueant omnino Sacerdotes ne cum hoc tantum Sacramentum administratur : dissolutiones fiant : risus : aut clamores : sed Sacerdos ⁊ qui assistunt : valde deuoti esse debēt cum misteria singularia in hoc sacramento contineantur : Sacerdotes etiam quantum poterūt puerperarum conuiuia euitent : quum in illis multa sepe ecclesiastico statui inconuenientia fiant ⁊ dicantur.

¶ Laueant autem summopere Sacerdos ne peccati reus Sacramentum istud sicut ⁊ cetera ministret : Alias deum nouo peccato mortaliter offenderet : Sacerdotes omnes curati ⁊ baptisinalibus Ecclesijs presidentes:

si quando contigerit: vt compatres vel commatres eorum spõte vel mandato parentum vellent imponere nomen apud gentiles receptum: baptizando consulant: & totis viribus persuadere studeant: exorantes vt baptizando alicuius Sancti nomen imponi permittant: iuxta ritum & morem eorum: qui vere Christi fideles sunt.

¶ Caueant Sacerdotes ne aliquem baptizare presumant extra suos parrochianos: nisi necessitate vrgente. Cum autem Sacerdotes iubeantur pro se primum: deinde pro alijs orare: hortatur omnes & singulos Prefatus Reuerendissimus &c. vt antequã ad ministerium Sacramentorum accedant: sequentem dicant orationem: vt sic fideles ministeriorum Christi dispensatores valeant inueniri.

Oratio.

Adesto domine supplicationibus nostris: ⁊ me indigno: qui primum misericordia tua indigeo: clementer exaudi: ⁊ quem non electione meriti: sed dono gratie tue cōstituisti huius operis ministrum: da fiduciam tui muneris exequendi: ⁊ ipse in nostro ministerio: quod tue virtutis est: operare. Per Christum dominum nostrum. ℟ Amen.

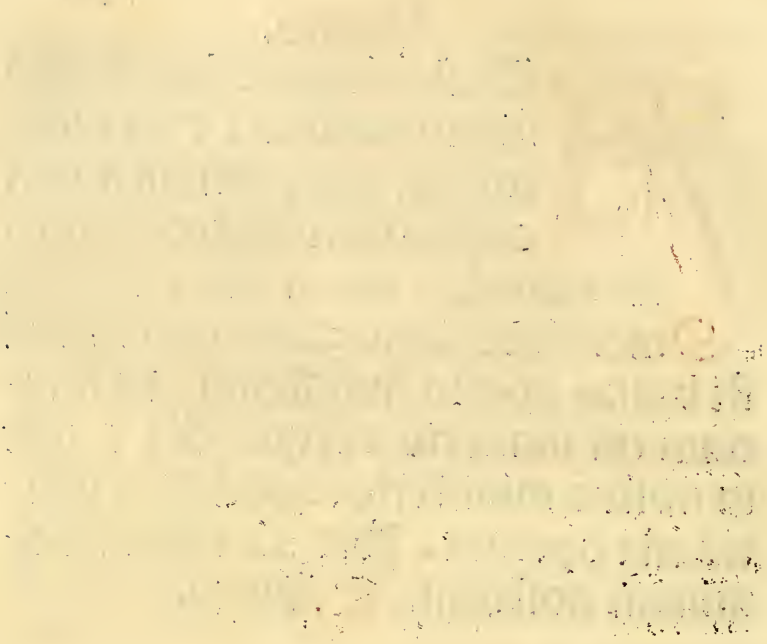

Ordo ad Cathecuminum faciendum secundum Ecclesiam Mantuanam.

Sacerdos ad ianuam Ecclesie superpellicio ⁊ stola indutus faciet puerum teneri super brachio dextro: ⁊ interroget de nomine eius dicens: Quomodo vocaris? ℟. Joannes: vel Maria: Tunc sacerdos. Joannes: vel Maria: Quid petis ab ecclesia Dei? ℟ Fidem: Sacerdos. Fides quid tibi prestat? ℟ Vitam eternam: Sacerdos. Hec est vita eterna vt diligas dominum deū tuum ex toto corde tuo: ⁊ ex tota anima tua: ex tota mente tua: ⁊ ex omnibus viribus tuis: hoc est maximum ⁊ primum mandatum. Secundum autem simile est huic diliges proximum tuum sicut te ipsum. Postea sa-

Ad catbecuminum

cerdos insuflet in faciem ter: ⁊ dicat.

Exi ab eō immunde spiritus: ⁊ da locum Spirituisanto ℙaracleto. Hic in modum Crucis halet calido flatu in faciem infantis dicens. Accipe Spiritumsanctum: per istam insufflationem ⁊ Dei benedictionem exeat de te spiritus malignus: ⁊ ingrediatur in te Spiritussanctus: ⁊ maneat tecum in secula seculorum. Amen. ℣ ℙax tibi. ℟. Et cum spiritu tuo. Deinde faciat crucē cum pollice in fronte eius ⁊ in pectore dicens. Accipe signum cru✠cis tam in fronte q̄ in cor✠de✠ sume scutum fidei celestium preceptorum: talis esto moribus: vt templum Dei iam esse possis. ℟ Amen.

Oratio.

PReces nostras quesumus domine clementer exaudi: ⁊ hunc electum tuum crucis dominice: cuius impressione signamus:

gnamus: virtute custodi: vt magnitudinis glorie rudimenta seruans per custodiam mandatorum tuorum: ad regenerationis gloriam peruenire mereatur. Per eundem. Qui venturus est iudicare viuos ⁊c.

Oratio.

DEus qui humani generis ita es cõditor vt sis etiam reformator: propitiare populis adoptiuis: ⁊ nouo testaméto sobolem noue prolis ascribe: vt filij promissionis quod nõ potuerint assequi p̃ naturam: gaudeant se recepisse per gratiam. Per dominum nostrum. Qui venturus est iudicare viuos ⁊c.

Deinde extendens manũ super caput infantis dicat sequentem orationem.

OMnipotens sempiterne deus pater dñi nostri Jesu Christi respicere dignare super hũc

Ad catbecuminū

famulū tuū: quē ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cecitatē cordis ab eō expelle. Disrumpe omnes laqueos Sathane: quibus fuerat alligatus: aperi ei ianuam domine pietatis tue: ⁊ sale sapientie tue imbutus: omnium cupiditatum fetore careat: ⁊ ad suauem odorem preceptorum tuorum letus tibi in ecclesia tua deseruiat: ⁊ proficiat de die in diem: vt idoneus efficiatur accedere ad gratiā baptismi tui perfecta medicina. Per eundem. Qui venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊c.

Benedictio salis

BEne ✠ dic omnipotens deus hanc creaturā salis in tua be-ne ✠ dictione celesti in nomine domini nostri Jesu Christi: ⁊ in virtute spiritussancti ad effugandum inimicum: quem tu domine sanctificando sancti ✠ fices: benedicendo

bene ✠ dicas: fiatq; omnibus accipientibus perfecta medicina: permanens in visceribus eorum: in nomine domini nostri Jesu Christi. Qui venturus est ꝛc. Tunc accipit de ipso sale ꝛ ponit in ore infantis dicens.

Joannes. Accipe salem sapientie qui propitiatio sit tibi in vitam eternam. Amen. ℣. Pax tibi. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Deus patrū nostrorum: deus vniuerse cōditor veritatis: te supplices exoramus: vt hunc famulum tuum. N. respicere digneris propitius: vt eum primum pabulum salis gustantem non diutius esurire permittas: quo minus cibo repleatur celesti: quatenus sit semper diuino spiritu feruens: spe gaudens: tuo semper nomini seruiens: ꝛ perduc

eum ad noue regenerationis laua-
crum: vt cū fidelibus tuis promissio-
num tuarum eterna premia consequi
mereatur. Per dominum. Qui ven-
turus est iudicare viuos &c.

Adiuratio.

EXorcizo te immunde spiritus
in nomine pa✠tris: & fi✠lij:
& spiritus✠ sancti: vt exeas &
recedas ab hoc famulo dei: ipse enim
tibi imperat maledicte damnate: qui
pedibus super mare ambulauit: & Pe-
tro mergenti dexteram porrexit.

Ergo maledicte diabole recogno-
sce sententiam tuam: & da honorem
deo viuo & vero: Da honorem Jesu
Christo filio eius & spirituisancto: ut
exeas & recedas ab hoc famulo dei:
quia eum ita sibi deus & dominus no
ster Jesus Christus ad suam sanctam
gratiam: & benedictionem fontemq;
baptismatis dono vocare dignatus

est: vt hoc signum sancte Cru ✠ cis: quod nos in frōte eius damus. Tu maledicte diabole nunq̄ audeas violare. Per virtutem eiusdem domini nostri Jesu Christi. Qui venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊c.

His ita peractis Sacerdos porrigat caput stole baiulanti ⁊ introducat infantem in ecclesiā dicens. A.

INgredere ecclesiā Dei per manum Sacerdotis: vt habeas partem cū Christo in vitam eternam. Amen.

Tunc Patrinus ponat eum super pauimentū ⁊ dicat cum sacerdote:

PAter noster: qui es in celis: sanctificetur nomen tuum: Adueniat regnum tuum: Fiat voluntas tua: Sicut in celo ⁊ in terra: Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: Et dimitte nobis debita nostra: sicut ⁊ nos dimittimus

debitoribus nostris: Et ne nos inducas in tentationem: Sed libera nos a malo. Amen.

Credo in Deum: patrem omnipotentem: creatorem celi ⁊ terre: ⁊ in Jesum Christum filium eius vnicum: dominum nostrū: Qui conceptus est de spiritusancto: natus ex Maria virgine: Passus sub pontio Pilato: crucifixus: mortuus: ⁊ sepultus: Descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis: Ascendit ad celos: sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis: Inde venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos. Credo in spiritum sanctum: ⁊ sanctam Ecclesiam catholicam: sanctorū communionem: Remissionem peccatorum: Carnis resurrectionē: vitam eternam. Amen.

Quibus finitis: eleuatur de terra ⁊ Sacerdos faciens crucem in fronte

cum pollice dicat.

IN nomine pa✠tris: ⁊ fi✠lij: ⁊ spiritus✠ sancti. Amen.

Postea posita manu super caput eius dicit hanc orationem.

NOn te lateat Sathana imminere tibi penas: imminere tibi tormenta: imminere tibi diem iudicij: diemq; supplicij sempiterni: diem qui venturus est velut clibanus ardens: in quo tibi atq; vniuersis Angelis tuis eternus veniet interitus: Et ideo pro tua nequitia damnate: da honorem Deo viuo ⁊ vero: da honorem Jesu Christo filio eius ⁊ spirituisancto. In cuius nomine atq; virtute tibi impero: quicunq; es spiritus immunde: vt exeas ⁊ recedas ab hoc famulo Dei: quem hodie dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam: fontemq; baptismatis dono vocare dignatus

est: vt fiat ei templum per aquam regenerationis in remissionem omniū peccatorum. In nomine eiusdem domini nostri Jesu Christi. Qui venturus est iudicare viuos ⁊c.

Deinde tangat ei nares ⁊ aures de sputo: ⁊ dicat ad aurem dextram. Effeta: quod est: adaperire: Ad nares: In odorem suauitatis: Ad auré sinistram: Tu autem effugare diabole: appropinquabit enim iudicium dei: Tunc interroget de nomine eius ⁊ dicat. Abrenuncias Sathane? R. Abrenuncio. Sacerdos. Et omnibus operibus eius? R. Abrenuncio. Sacerdos. Et omnibus pōpis eius? R. Abrenuncio. Postea tangit de oleo exorcizato pectus ⁊ inter scapulas crucem faciendo cum pollice ⁊ dicit. Ego te linio oleo salutis in Christo Jesu domino nostro: vt habeas vitam eternam. Amen.

Deinde

Deinde eo sic cathetizato portetur ad fontem: ⁊ interroget eū Sacerdos dicens. Quid vocaris? ℟. Joannes: vel Maria. Sacerdos. Joannes: Credis in deum patrem omnipotentem creatorem celi ⁊ terre? ℟. Credo. Sacerdos. Credis ⁊ in Jesum Christum filiū eius vnicum dñm nostrum natū ⁊ passum? ℟. Credo. Sacerdos. Credis ⁊ in spiritum sanctū: ⁊ sanctam ecclesiam catholicā: sanctorum cōmunionem: remissionem peccatorū: carnis resurrectionem: vitam eternam? Amen. ℟. Credo. Item interrogat. Joannes: vis baptizari? ℟. Volo Tunc sacerdos cu intentione baptizet eum sub trina mersione: sanctam Trinitatem semel tantum inuocando sic:

Ego te baptizo In nomine patris. ⁊ mergat semel: ⁊ filij: ⁊ mergat secundo: ⁊ spiritusſancti: Amen: ⁊ mergat tertio. Quo peracto Sacerdos

Ad cathecuminum faciendum perungat eum in vertice sacro Chrismate dicens: ℣ Pax tecū: ℟. Et cū spiritu tuo. Deinde dicit hanc orationē.

OEus omnipotens pater domini nostri Jesu Christi: qui te regenerauit ex aqua & spiritu sancto: quiq; dedit tibi remissionē omnium peccatorū: Ipse te liniat chrismate salutis in Christo Jesu domino nostro in vitam eternam. Amen.

Deinde ponat linteum super caput eius dicens.

Accipe vestem candidam: & immaculatam: quam perferas ante tribunal domini nostri Jesu Christi vt habeas vitam eternam. Amen.

Postea dat ei candelā accēsam dicens

Accipe lampadem ardentem irreprehensibilem: custodi baptismum tuum: vt cum dominus noster venerit ad nuptias: possis occurrere ei in aula celesti. Amen.

Ordo ad communicandum infirmum.

Dato p̄ius signo cū campana: ⁊ congregato populo: accensis cereis ⁊ laterna cum lumine: ⁊ aqua benedicta ⁊ campanula: Sacerdos indutus cotta ⁊ stolla: accipit Corpus domini reuerenter: ⁊ ponit duas hostias in tabernaculo: quod panniculo serico cooperit: habens pannum sericum longum super spatulas: ⁊ portans Corpus Domini ante faciem suam eleuatū: vadit ad domum infirmi: precedentibus ⁊ sequentibus luminibus: dicendo: Psal. Miserere mei ⁊c. Et si commoditas adest: adsint quatuor deferentes baldachinum super Corpus Domini. Cum autem peruentum fuerit ad domum: ingrediens cameram infirmi dicat. Pax huic domui. ℟. Et omnibus habitan-

Ordo ad cõmunicandum

tibus in ea. Postea sacerdos reclinet tabernaculum reuerẽter in loco mundo ibi preparato. Deinde accedens ad infirmum: aspergat eum aqua benedicta in modũ crucis dicens Aña: Asperges me. ℣. Miserere mei. Gloria patri. ℟ repetitur Aña. Asperges: qua repetita dicat sacerdos. ℣. Saluum fac seruum tuum. ℟. Deus meus sperantem in te. ℣. Mitte ei domine auxilium de sancto. ℟. Et de syon tuere eum. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Esto ei domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Domine exaudi orationẽ meã. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscũ. ℟. Et cũ spiritu tuo: Oremus. Oratio.

Deus infirmitatis humane singulare presidiũ: auxilij tui sup infirmum famulum tuum

ostende virtutem: vt ope misericor-
die tue adiutus ecclesie tue sancte in-
columis representari mereatur. Per
Christum dominum nostrum. Dein-
de immediate dicat infirmus. Con-
fiteor Deo &c. finita confessione sacer-
dos dicat. Misereatur tui omnipo-
tens deus &c. Indulgentiam absolu-
tionem & remissionem &c.

DOminus noster Jesus Chri-
stus: qui dixit discipulis suis:
quecūq; ligaueritis super ter-
ram: erunt ligata & in celo: & quecūq;
solueritis super terram: erunt soluta
& in celo: de quorum numero: quāuis
indignos nos esse uoluit: ipse te ab-
soluat per ministerium nostrū ab om
nibus peccatis tuis: que quomis mo-
do: cogitatione: locutione: & opera-
tione: negligenter egisti: atq; a pec-
catorum neribus absolutum perdu-
cere dignetur ad regna celorum. Qui

Ordo ad cōmunicandum

viuit ⁊ regnat in ſecula ſeculorum: Amen. Poſtea ſacerdos eleuet corpus domini de tabernaculo: ⁊ infirmus adoret: ⁊ Sacerdos interroget infirmum: dicens. Credis quod hic ſit Chriſtus ſaluator mundi? Reſpondet infirmus. Credo: Dicat ſacerdos. Dic ſicut ego dico: Domine non ſum dignus vt intres ſub tectum meum: ſed tantum dic verbo: ⁊ ſanabitur anima mea: Deinde ſacerdos tradēs infirmo Euchariſtiam: dicat. Accipe frater vel ſoror viaticum corporis domini noſtri Jeſu Chriſti: qui te cuſtodiat ab hoſte maligno: ⁊ perducat in vitam eternam. Amen:

Poſtea Sacerdos abluat digitos cum vino aut aqua ⁊ tradat infirmo lotionem: nihil dicens. Peracta communione ſacerdos dicat: ℣ Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣ Dominus

vobiscum ℟. Et cum spiritu tuo.

OMine sancte: pater omnipotens eterne Deus: te fideliter deprecamur: ⁊ vt accipienti fratri nostro: vel sorori: sacrosanctum corpus dñi nostri Jesu Christi filij tui: tam corporis: q̄z anime prosit ad remedium sempiternū. ℟. Amen.

His peractis: iterum aspergat aquá benedictam: ⁊ dicat. Dñs vobiscum ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus.

EXaudi nos domine sácte: pater omnipotens: eterne deus: ⁊ mittere digneris sanctū angelum tuum de celis: qui custodiat: foueat: protegat: visitet: atq̄z defendat omnes habitantes in hoc habitaculo: Per Christum ⁊c.

Quo dicto reuertatur ad ecclesiam dicendo: Psal. MIserere mei deus secundum ⁊c. Reuersus igitur ad ecclesiam sacerdos cum corpore domi-

Ordo ad cõmunicandum

ni dum fuerit ante altare sacramenti: vertit se ad eos qui sacramentum associauerunt genufleros: & facit eis breuem confessionem & absolutionem: & annunciat indulgentiam dierum ducentorum illis qui sacramentum cum lumine sunt prosequti: qui uero sine lumine: centum dies pro quolibet: Postea dicit super eos orationem. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oratio.

DEus qui nobis sub sacramẽto mirabili passionis tue memoriã reliquisti: tribue quesumus: ita nos corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari: vt redẽptionis tue fructũ in nobis iugiter sentiamus. Qui viuis & regnas p omnia secula &c. ℟. Amen.

Postea eleuato tabernaculo cũ corpore dñi facit signum Crucis super eos: & reponit sacramentũ in loco suo.

Ordo ad vngendum Infirmum.

Sacerdos accipiat oleum sanctum: Deinde ordinate procedat dicendo. Psal. Miserere mei. vt dictum est supra: in communione: cum autem peruentum fuerit ad locum: vbi iacet infirmus: Sacerdos intrans dicat: ℣. Pax huic domui. ℟. Et omnibus habitantibus in ea. Deinde accedat ad egrotum & dicat. ℣. Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum & terram. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Oratio.

Patrocat: domine Jesu Christe: domum hanc sub nostre humilitatis ingressu eterna felicitas: diuina prosperitas: serena letitia: charitas fructuosa: sanitas sempiterna. Effugiat ex hoc loco ac-

cessus demonum: ad sint angeli pacis: domumq; hanc deserat omnis maligna discordia: Magnifica domine super nos nomen sanctum tuum: & benedic nostre conuersationi: sanctifica nostre humilitatis ingressum. Qui sanctus & pius es: & permanes cum patre & spiritu sancto in secula seculorum. ℟. Amen. Oratio.

Oremus & deprecemur dominum nostrum Jesum Christum: vt Benedicendo benedicat hoc tabernaculum: & omnes habitantes in eo: & det eis angelum bonum custodem: & faciat eos sibi seruire ad considerandum mirabilia de lege sua: auertat ab eis omnes contrarias potestates: eripiat eos ab omni formidine: & ab omni perturbatione: ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cū patre & spiritu sancto viuit & regnat in secula secu-

lorū. ℟. Amē. Oremus. Oratio

Exaudi domine sancte: pater omnipotens: eterne deus: ⁊ mittere digneris sanctum angelum tuum de celis: qui custodiat: foueat: protegat: visitet atq; defendat: omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum dominum nostrum.

Deinde in modum crucis aspergat egrotum aqua benedicta postea domum dicendo: aña. Asperges me domine: Psal. Miserere mei: ⁊c. Gloria patri. ⁊ repetitur: aña. Asperges me domine: Deinde immediate egrotus faciat confessionem ⁊ dicat: Confiteor deo ⁊c. Quo dicto Sacerdos eum absoluat dicens: Misereatur tui ⁊c. Indulgentiam absolutionem ⁊c.

Dominus noster Jesus Christus: te absoluat: ⁊ ego auctoritate ipsius absoluo te ab omni vinculo excommunicationis maio-

ris: vel minoris: suspensionis: & interdicti: & ab omnibus peccatis tuis: & restituo te vnioni: & cõmunioni sancte matris ecclesie absolutum: In nomine pa ✠ tris: & fi ✠ lij: & spiritus ✠ sancti: Amen. Interim omnes sacerdotes astantes dicant legendo. septẽ Psalmi penitentiales cum letanijs: dum autem psalmi dicuntur: vel cum dicti fuerint: sacerdos intincto pollice in oleo sancto dicat absolute.

IN nomine pa ✠ tris: & fi ✠ lij: & spiritus ✠ sancti: Extinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum: immo per inuocationem sancte Trinitatis: & omnium sanctorũ Angelorum: Archangelorum: Patriarcharum: Prophetarum: Apostolorum: Martyrum: confessorum: virginum: atq; omnium simul sanctorũ. ℟. Amen. Quo dicto: faciat signum

crucis de oleo sancto in corpore egri in septem locis infrascriptis: ad vnã quãq; crucem propriam orationem dicendo: Ad oculos: Oratio.

Per istam sanctã vn ✠ ctionem: & suam pijssimam misericordiam: parcat tibi dominus quicquid vitio oculorum deliquisti. ℟. Amen. Minister vero tergat locum inũctum cum stuppa: reponens eam in vase mundo: & sic faciat post quamlibet vnctionem. Ad aures. Oratio.

Per istam sanctam vn ✠ ctionem: & suam pijssimam misericordiam: parcat tibi dominus quicquid vitio aurium deliquisti. ℟. Amen.

Ad nares. Oratio.

Per istam sanctam vn ✠ ctionem: & suam pijssimam misericordiam: parcat tibi dominus quicquid vitio narium deliquisti. ℟. Amen. Ad os.

Per istam sanctam vn ✠ ctionem: &

Ad vngendum

ſuam pijſſimam miſericordiam: par-
cat tibi dominus quicquid lingue vel
oris vitio deliquiſti. ℟. Amen.

Ad manus.

P er iſtam ſanctã vn ✠ ctionem: ⁊
ſuam pijſſimam miſericordiam: par-
cat tibi dominus quicquid vitio ta-
ctus deliquiſti. ℟. Amen.

Ad pedes:

P er iſtam ſanctam vn ✠ ctionem: ⁊
ſuam pijſſimam miſericordiam: par-
cat tibi dominus quicquid greſſus vi
tio deliquiſti. ℟. Amen. Ad lũbos.

P er iſtam ſanctam vn ✠ ctionem: ⁊
ſuam pijſſimam miſericordiam: par-
cat tibi dominus quicquid lũborum
ſiue carnis vitio deliquiſti. ℟. Amen.

Quibus omnibus peractis ⁊ a cleri
tis pſalmis ⁊ letaniis lectis: ſacerdos
dicat. ℣ yrieſ. Chriſteſ. ℣ yrieſ. ℣.
Pater noſter. ſub ſilentio. ℣. Et ne
nos. ℟: Sed libera nos a malo: ℣:

Saluum fac seruum tuum. ℟. Deus meus sperantem in te ℣. Mitte ei domine auxilium de sancto. ℟. Et de syon tuere eum. ℣. Esto ei domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo ℟. Et filius iniquitatis non nocebit ei. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscū. ℟. Et cū spiritu tuo: Oremus. **Oratio.**

OMine deus: qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es: infirmatur quis in uobis: inducat presbyteros ecclesie vt orent super eum: vngentes cum oleo sancto: in nomine domini. Et oratio fidei saluabit infirmum: Et si in peccatis sit: dimittentur ei: cura quesumus redemptor noster gratia spiritussancti languores istius infirmi: & sua sana vulnera: eiusq; dimitte peccata: atq; do-

lores cunctos cordis ⁊ corporis ab eo expelle: plenáq; ei interius exteriusq; sanitatē miſericorditer redde: vt ope miſericordie tue reſtitutus: ad priſtina reparetur officia. Qui cum patre ⁊ eodem ſpiritusancto viuis ⁊ regnas in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Oratio.

REſpice queſumus domine famulum tuum in infirmitate ſui corporis fatiſcentem: ⁊ animam refoue: quam creaſti: vt caſtigationibus emendatus: ſe ſentiat tua medicina ſaluatum: Per Chriſtū dominū noſtrum. ℟. Amen:

Oratio:

DOmine ſancte: pater omnipotens: eterne deus: qui benedictionis tue gratiam egris infundendo corporibus: facturam tuam multiplici pietate cuſtodis: ad inuocationem tui nominis benignus aſſiſte: vt

ste: vt famulum tuum. N. ab egritudine liberatum: et sanitati donatum: dextera tua erigas: virtute cõfirmes: potestate tuearis: atq; ecclesie tue sanctisq; altaribus tuis: cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum dominũ nostrũ. ℟. Amen.

Oratio.

Dominus Jesus christus apud te sit: vt te defendat: intra te sit: vt te reficiat: circa te sit: vt te conseruet: ante te sit: vt te deducat: post te sit: vt te custodiat: super te sit: vt te benedicat. Qui in trinitate perfecta viuit et regnat in secula seculorum. ℟. Amen.

His peractis stuppa proiiciatur in ignẽ: et eo ordine quo venerunt simul in ecclesiã reuertantur dicendo psal.

Miserere mei ꝛc.

Ordo commendationis anime. prius fiant Letanie breues in hunc modum.

Kyrieeleiſon.
Chriſteeleiſon.
Kyrieeleiſon

Sancta Maria: ora pro eo
Omnes ſancti Angeli ⁊ Archangeli: orate pro eo
Sancte Abel: ora pro eo
Omnis Chorus iuſtorū orate pro eo
Sancte Abraham. ora pro eo
Sancte Joānes Baptiſta. ora pro eo
Omnes ſancti Patriarche ⁊ prophete orate pro eo
Sancte Petre. ora pro eo
Sancte Paule. ora pro eo
Sancte Andrea ora pro eo
Sancte Joannes. ora pro eo
Omnes ſancti Apoſtoli ⁊ Euangeliſte: orate pro eo
Omnes ſancti Innocētes: ora. p eo

Sancte Stephane: ora pro eo
Sancte Sebastiane: ora pro eo
Omnes scti Martyres: orate pro eo
Sancte Siluester: ora pro eo
Sancte Gregorij: ora pro eo
Sancte Hieronyme: ora pro eo
Sancte benedicte ora pro eo
Omnes sancti Pontifices ⁊ Confessores: orate pro eo
Omnes sancti Doctores: orate p eo
Omnes sancti Monachi ⁊ Heremite: orate pro eo
Sácta maria Magdalena: ora p eo
Sancta Lucia. ora pro eo
Sancta Katherina. ora pro eo
Sancta Cecilia. ora pro eo
Omnes sancte Virgines ⁊ Vidue. orate pro eo
Omnes Sancti ⁊ Sancte Dei. orate pro eo
Propitius esto: parce ei domine.
Propitius esto: libera eum domine:

Ab omni peccato libera eum dñe.
Ab ira tua: libera eum domine.
A mala morte: libera eum domine
A penis inferni: libera eum dñe:
A potestate diaboli: libera eum d.
Per natiuitatem tuã: libera eum d.
Per sanctam crucẽ tuã: libe. eum d.
Per mortẽ ⁊ sepulturã tuã: li. eum d.
Per glorioſam reſurrectionem tuam: libera eum domine.
Per admirabilem Aſcenſionem tuam: libera eum domine.
Per gratiam ſpiritusſancti Paracleti. libera eum domine.
In die iudicij: libera eum domine.
Peccatores: te rogamus audi nos.
Vt ei parcas: te rogamus audi nos.
Vt ei indulgeas: te roga. audi nos.
Vt plenam remiſſionem omnium ſuorum peccatorum ei dones: te rogamus audi nos.
Kyrieeleiſon. Chriſteeleiſon.

℟. yrieeleiſon. Pater noſter. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo.

Deinde pro vicino morti: cū in agone ſui exitus anima viſa fuerit anxiari: dicantur he orationes.

PRoficiſcere anima Chriſtiana de hoc mundo: in nomine Dei patris omnipotentis: qui te creauit: In nomine Jeſu Chriſti filij eius: qui pro te paſſus eſt: In nomine ſpiritusſancti: qui in te effuſus eſt: In nomine Angelorum ⁊ Archangelorum: In nomine Thronorum ⁊ Dominationum: In nomine Principatuum ⁊ Poteſtatum: In nomine Cherubin ⁊ Seraphin: In nomine ſanctorum Patriarcharum ⁊ Prophetarū: In nomine ſanctorū Apoſtolorum: In nomine ſanctorum Martyrum ⁊ Confeſſorum: In nomine ſanctorū Monachorum

⁊ Heremitarum: In nomine sancta-
rum virginum: ⁊ omnium sanctorum
⁊ sanctarum Dei: hodie sit in pace lo-
cus tuus: ⁊ habitatio tua sit in sancta
Sion: Per Christum dominum no-
strum. Amen. Oratio:

DEus misericors: deus clemēs:
Deus qui secundum multitu
dinem miserationum tuarum
peccata penitentium deles: ⁊ preteri-
torum criminum culpas venia remis-
sionis euacuas: respice propitius su-
per hūnc famulū tuū. A. ⁊ remis-
sionem sibi omnium peccatorum suo-
rum tota cordis cōfessione poscentem
deprecatus exaudi: renoua in eō pis-
sime pater quicquid terrena fragili-
tate corruptum: diabolica ve fraude
vitiatum est: ⁊ vnitati corporis eccle
sie tue membrum redemptionis an-
necte: Miserere domine gemituum:
Miserere lachrymarum eius: ⁊ non

habentem fiduciam nisi in tua misericordia: ad sacramentum tue reconciliationis admitte. Per Christum dominum nostrū. R. Amen.. Oratio.

COmmendo te omnipotenti Deo charissimē frater: vel soror: & ei cuius es creatura: commito: vt cum humanitatis debitum morte interueniente persolueris: ad authorem tuum: qui te de limo terre formauerat: reuertaris. Egredienti itaq; anime tue de corpore: splendidus angelorū cetus occurrat: Judex te Apostolorū senatus excipiat Candidatorum tibi martyrum triumphator exercitus obuiet: liliata rutilantium te confessorum turma circundet: iubilantium te virginum chorus suscipiat: & beate quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat: mitis atq; festiuus Christi Jesu tibi conspectus appareat: qui te inter as-

sistentes sibi : iugiter esse decernat : ignores omne q̄ horret in tenebris : quod stridet in flāmis : quod cruciat in tormentis : cedat tibi teterrimus Sathana cum satelitibus suis : ⁊ in aduentu tuo te comitantibus angelis contremiscat : atq; in eterne mortis chaos immane diffugiat . Exurgat deus : ⁊ dissipentur inimici eius : ⁊ fugiant qui oderunt eum a facie eius : sicut deficit fumus deficiant : sicut fluit cera a facie ignis : sic pereant peccatores a facie Dei : ⁊ iusti epulétur ⁊ exultent in cospectu Dei . Confundantur igitur : ⁊ erubescant omnes tartaree legiones ⁊ ministri Sathane iter tuum impedire nequeant : liberet te a cruciatu Christus : qui pro te crucifixus est : Constituat te Christus filius Dei viui intra Paradisi sui amena virentia : ⁊ inter oues suas te verus ille pastor agnoscat : Ille ab omnibus pec-

catis

catis tuis te absoluat: atq; ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat: redemptorem tuum facie ad faciem videas: & presens semper assistens: manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. Constitutus igitur inter agmina beatorum: cõtemplationis diuine dulcedine potiaris in secula seculorum. ℟. Amen.

Oratio.

Suscipe domine animã famuli tui in locũ sibi sperande salvationis a misericordia tua. ℟. Amẽ. Libera dñe animã famuli tui ex omnibus periculis infernorum: & de laqueis penarum: & ex omnibus tribulationibus. ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Enoch & Heliam de cõmuni morte mundi. ℟. Amen: Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Noe de diluuio: ℟. Amen.

Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Abrahã de hur caldeorum: ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Job de passionibus suis: ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Isaac de hostia: ⁊ de manu patris sui Habrahe: ℟. Amen: Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Loth de Sodomis: ⁊ de flamma ignis ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis regis Egyptiorum: ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti danielem de lacu Leonum: ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis: ⁊ de manu regis iniqui. ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Susannam de falso crimi

ne: ℟. Amen. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Dauid de manu Saul et Golie. ℟. Amē. Libera domine animam famuli tui: sicut liberasti Petrum et Paulum de carceribus. ℟. Amen. Et sicut beatissimam Teclam virginem et martyrem de tribus tormentis atrocissimis liberasti: sic liberare digneris animā huius famuli tui: et tecum facias bonis congaudere celestibus. ℟. Amen.

Oratio:

Commendamus tibi domine animam famuli tui N. precamurq; te domine Jesu Christe saluator mundi: vt propter quam ad terram misericorditer descendisti: Patriarcharum tuorum sinibus illā insinuare non renuas. Agnosce domine creaturam tuam: non ex dijs alienis creatam: sed a te solo Deo viuo et vero: quia non est alius Deus preter

te: ⁊ non est secundum opera tua. Letifica domine animam eius in conspectu tuo: ⁊ ne memineris iniquitatum eius antiquarum: ⁊ ebrietatum: quas suscitauit feruor mali desiderij: licet enim peccauerit: tamen ℙatrem ⁊ filium: ⁊ spiritum sanctum non negauit: sed credidit: ⁊ zelum dei in se habuit: ⁊ Deū qui fecit omnia: adorauit: ℟. Amen.

Oratio

Delicta iuuentutis ⁊ ignorantias eius ne memineris; quesumus domine: sed secundum magnam misericordiā tuam: memor esto illius in gloria claritatis tue. Aperiantur ei celi: colletentur illi angeli: in regnū tuum domine seruum tuum suscipe: Suscipiat eum sanctus Michael archangelus Dei: qui militie meruit principatum: veniant illi obuiam sancti Angeli Dei: ⁊ perducant eum in ciuitatem celestem Hieruſa-

lem. Suscipiat eum beatus Petrus apostolus: cui a Deo claues regni celestis tradite sunt. Adiuuet eum sanctus Paulus: qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo sanctus Joannes: Dilectus dei apostolus ⁊ Euangelista: cui reuelata sunt secreta celestia. Orent pro illo omnes sancti apostoli: quibus a domino data est potestas ligandi atq; soluendi. Intercedant pro eo omnes sancti ⁊ electi Dei: qui pro Christi nomine tormenta in hoc seculo sustinuerunt: vt vinculis carnis erutus: peruenire mereatur ad gloriam regni celestis. Prestante domino nostro Jesu Christo: qui cum patre: ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat in secula seculorū. ℟. Amen. Si anxiatur adhuc anima: dicantur hi psal. Cōfitemini: ⁊ Beati immaculati ⁊c. Deinde. ℟ yrieel. Christeel: ℟ yrieel. Pater noster:

Ordo commendationis Anime

secreto. ℣. Et ne nos inducas in tentationē. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. A porta inferi. ℟. Erue domine animā eius. ℣. Domine exaudi orationem meā. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cū spiritu tuo.

Oratio.

TIbi domine cōmendamus animam famuli tui vt defunctus seculo: tibi viuat: et que per fragilitatem humane conuersationis peccata commisit: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per Christum dominū nostrum. ℟. Amen.

Ordo ad sepeliendum mortuos.

Cum corpus fertur in ecclesiam: cantatur sequens Responsorium: ℣. Subuenite sancti Dei ꝛc.

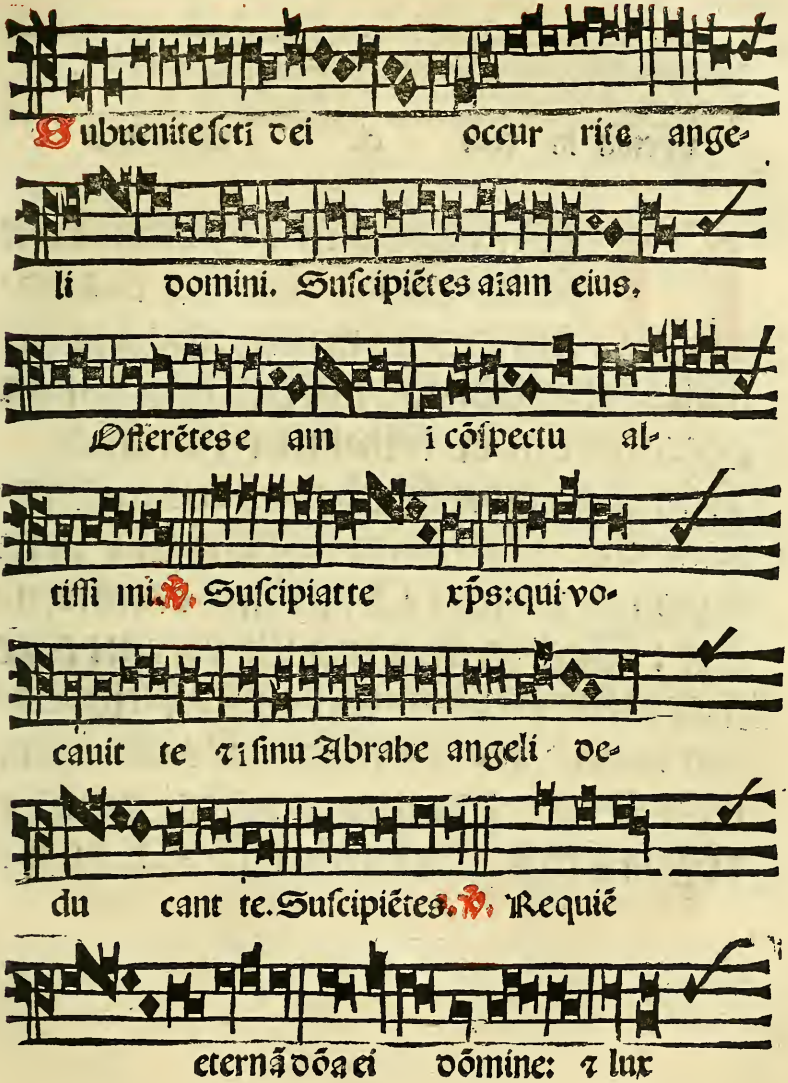
Subuenite scti dei occur rite ange-
li domini. Suscipiētes aiam eius.
Offerētes eam in cōspectu al-
tissimi. ℣. Suscipiatte xp̄s: qui vo-
cauit te ⁊ in sinu Abrahe angeli de-
du cant te. Suscipiētes. ℣. Requiē
eternā dōa ei dōmine: ⁊ lux

Ordo ad sepeliendum

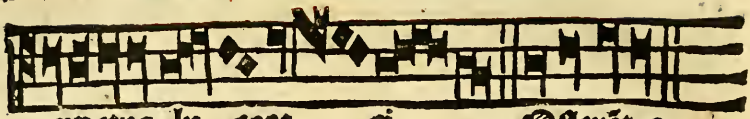

Non intres in iudicium cum seruo tuo vel ancila tua domine: quia nullus apud te iustificabitur homo: nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo eum quesumus tua iudicialis sententia premat: quem tibi vera supplicatio fidei Christiane commendat: Sed gratia tua illi succurrente mereatur euadere iudicium vltionis: qui dum viueret insignitus est signaculo sancte Trinitatis: Qui viuis & regnas in secula seculorū. ℟. Amen:

Libera me dō mine de morte e ter

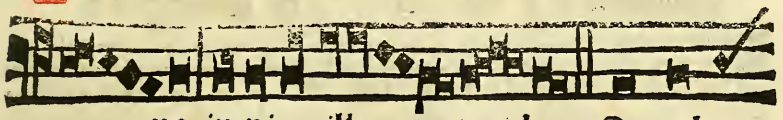

na in die illa tremenda. Quando

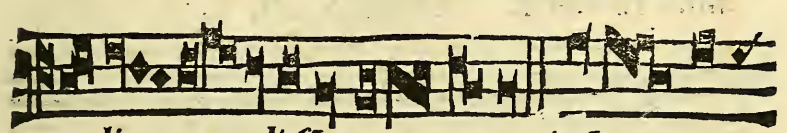

ce li mouendi fūt ꝛ ter ra. Dū ve

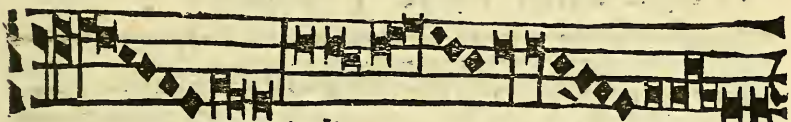

neris iudica re se culū

pignē. ℣. Treme fcs sū ego ꝛ ti

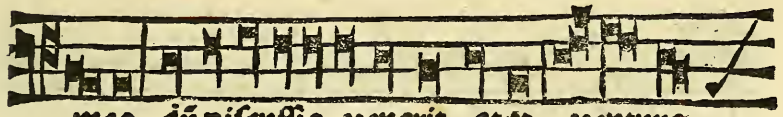

meo dū discussio venerit atq; ventura

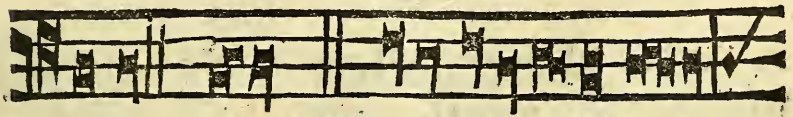

ira. Quādo. ℣. Dies illa dies ire

Ordo ad sepeliendum

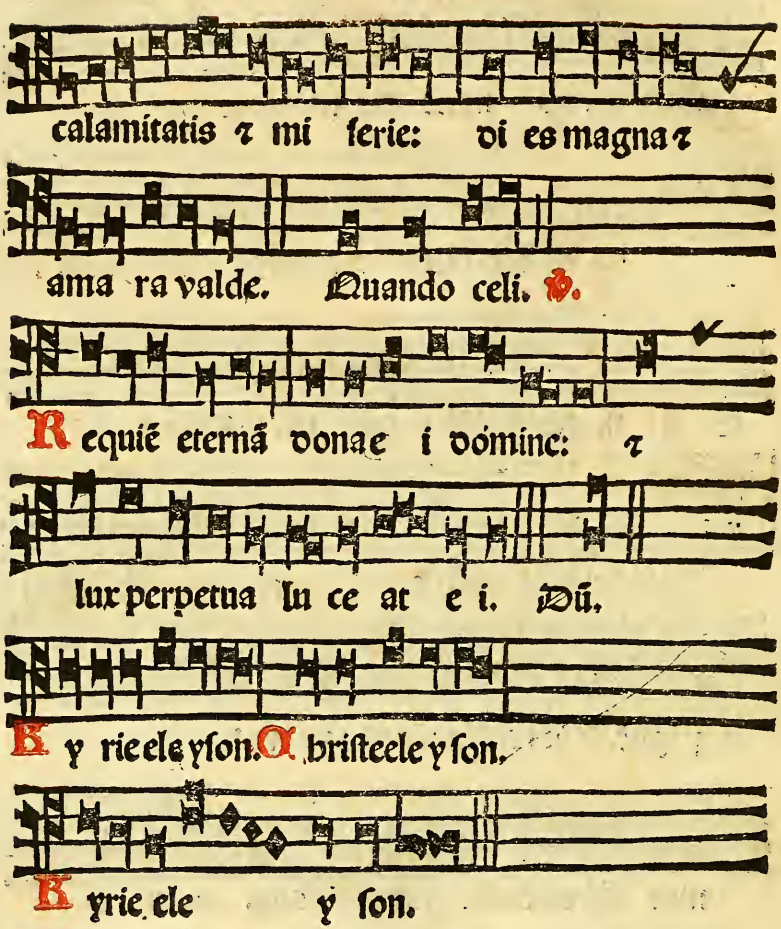

Oratio: Pater noster: ℣: Et ne nos inducas in tentationem. ℟: Sed libera nos a malo. ℣: Requiem eternam

dona eis domine: ℟. Et lux perpetua luceat eis. ℣. A porta inferi: ℟. Erue domine: ℣. Requiescat in pace ℟. Amen: ℣. Domine exaudi orationem meã. ℟. Et clamor meus ad te veniat: ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio

ABsolue quesumus domine animam famuli tui: vt defunctus seculo tibi viuat: & peccata: que per fragilitatem carnis mundana cõuersatione cõmisit: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per Christum dominũ nostrum: ℟. Amen.

Deinde Antiphona:

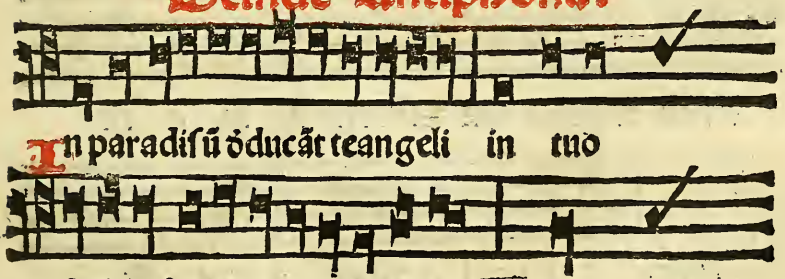

Ordo ad sepeliendum

pducãt te in ciuitatem sctãz hierusalem

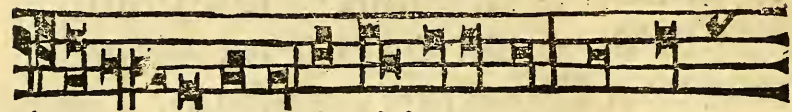

Chorus angelorum te suscipiat ⁊ cum

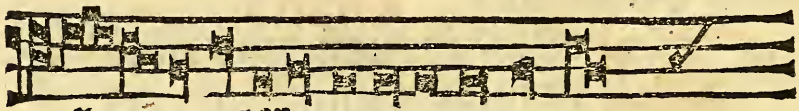

Lazaro quõdã paupe eternam ha-

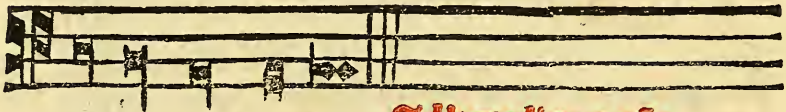

beas requiem. Adbenedictus.añs.

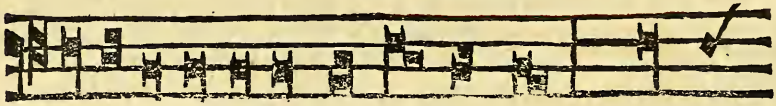

go sum resurrectiõ ⁊ vita qui

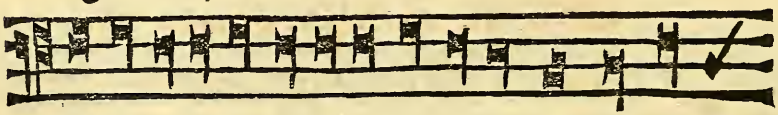

credit in me eti am si mortuus fuerit

viuet: ⁊ oĩs qui viuet ⁊ credit

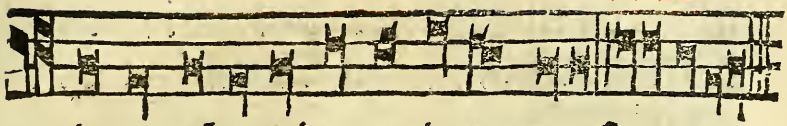

in me nō mori e tur in eternum. Euouae.

Oratio. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Non intres in iudicium cū seruo tuo domine. ℟. Quia nullus apud te iustificabitur homo. ℣. Domine exaudi orationem meam ℟. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo:

Oratio.

SAtisfaciat tibi quesumus dñe deus p anima famuli tui: beatissime dei genitricis sēperq; virginis Marie ⁊ sanctissimorum Apostolorum Petri ⁊ Pauli omniumq; sanctorū tuorum oratio: ⁊ presentis familie tue humilis ⁊ deuota supplicatio: vt peccatorum omnium veniam: quam preca-

Ordo ad sepeliendum

mur: obtineat: nec eum patiaris cruciari gehennalibus flammis: quem filij tui dñi nostri Jesu Christi precioso sanguine redemisti. Qui tecum & spiritusancto viuit & regnat Deus per omnia secula seculorum. Amen.

Ordo ad sepeliendum pueros. Añia.

Sit nomen domini. psal. Laudate pueri dñm: laudate &c. cum Gloria patri &c. Postea repetitur Añia. Ky rieel'. Christeel'. Ky rieel'. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationē. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Ecce puer meus electus quē elegi. ℟. Posui super eum spiritum meum. ℣. Puer erā ingeniosus. ℟. Et sortitus sum animā bonam. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

OOmnipotens ⁊ mitissime deus qui omnibus paruulis renatis fonte baptismatis: dū migrāt a seculo sine vllis meritis vitam illico largiris eternā: sicut huius paruuli hodie credimus te fecisse: fac nos quesumus per intercessionem beate Marie semper Virginis ⁊ sanctissimorum Apostolorum Petri Pauli: ⁊ omnium sanctorum hic purificatis tibi mentibus famulari: ⁊ in paradiso beatis paruulis perenniter sociari. Per Christum dominum nostrū. ℟. Amen. Cum vero corpus portatur ad tumulum. Aña.

Omnis spiritus. psal. Laudate dominū de celis. ℣ yrieel. Christeel: ℣ yrieel. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas: ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Sinite paruulos venire ad me. ℟. Quoniam talium est regnum celorū: ℣. Domine exaudi orationem meam

Ad sepeliendum mortuos

℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

OMnipotens sempiterne deus puritatis sancte amator: qui animam paruuli huius de hoc mundo ad celorum regna miserico[r]diter reuocasti: concede: vt meritis beate Marie semper virginis ⁊ sanctissimorum Apostolorum Petri ⁊ Pauli: ⁊ omnium sanctorū: in eodem regno nos cum omnibus sanctis tuis cōgaudere valeamus. Per Christum dominum nostrum. ℟. Amen.

Ordo ad faciendum aquam benedictam. ℣.

Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum ⁊ terram.

Deinde incipiat Exorcismum salis absolute. Exorcismum.

Exorcizo te creatura salis per Deum ✠ viuũ: per Deũ ✠ verũ: per Deum ✠ sanctum: per Deum qui te per Heliseum prophetam in aquam mitti iussit: vt sanaretur sterilitas aque: vt efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium: ⁊ sis omnibus te sumentibus sanitas anime ⁊ corporis: ⁊ effugiat: atq; discedat ab eo loco in quo aspersum fueris: omnis phantasia ⁊ nequitia: vel versutia diabolice fraudis: omnisq; spiritus immũdus adiuratus: per eũ qui venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊c. ℟. Amen. Oratio.

Ordo ad faciendum

Omnipotens eterne deus humiliter imploramus: vt hāc creaturam salis quam in vsū generis humani tribuisti: bene ✠ dicere ⁊ sanc✠ti✠ficare digneris: vt sit omnibus sumentibus sanitas mentis ⁊ corporis: vt quicquid ex eo tactum vel aspersum fuerit: careat omni immunditia omniq; impugnatione spiritualis nequitie. Per dominum nostrum ⁊c.

Exorcismus aque

Exorcizo te creatura aque in nomine Dei patris ✠ omnipotentis: ⁊ in nomine Jesu ✠ christi filij eius dñi nostri: ⁊ in virtute spiritussancti: ✠ vt fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici: ⁊ ipsum inimicum eradicare ⁊ explantare valeas cum angelis suis apostaticis: per virtutem domini nostri Jesu Christi: qui venturus

est iudicare viuos ꝛ mortuos ꝛc. ℟.
Amen

Oratio.

OEus qui ad salutem humani generis maxima queq; sacramenta in aquarum substãtia condidisti: adesto propitius inuocationibus nostris: ꝛ elemento huic multimodis purificationibus ꝓparato: virtutem tue bene ✠ dictionis infunde: vt creatura tua mysterijs tuis seruiens: ad abijciendos demones morbosq; pellendos diuine gratie sumat effectum: vt quicquid in domibus vel in locis fideliũ hec vnda resperserit: careat omni immunditia: liberetur a nocra: non illic resideat spiritus pestilens: non aura corrũpens: discendant omnes insidie latentis inimici: ꝛ si quid est qđ aut incolumitati habitantium inuidet aut quieti: aspersione huius aque effugiat: vt salubritas per inuocationem tui sancti nominis ex-

Ordo ad faciendum aquã bñdictã.
petita: ab omnibus sit impugnatio-
nibus defensa. Per dñm nostrum ꝛc.
Hic mittat sal in aquã in modum cru
cis dicendo: Commixtio salis ꝛ aque
pariter fiat in nomine pa ✠ tris: ꝛ
fi ✠ lij: ꝛ spiritus ✠ sancti. ℟: Amen
Deinde dicat sacerdos. ℣. Dominus
vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.
Oremus: Oratio.
DEus inuicte virtutis auctor:
ꝛ insuperabilis imperij rex: ac
semper magnificus triũphba-
tor: qui aduersę dominationis vires
reprimis: qui inimici rugientis seui-
tiam superas: qui hostiles nequitias
potenter expugnas: te domine tre-
mentes ꝛ supplices deprecamur ac
petimus: vt hanc creaturam salis ꝛ
aque dignanter aspicias: benignus
illustreꝫ: pietatis tue rore sancti ✠ fi
ces: vt vbicunqꝫ aspersa fuerit: per in
uocationem sancti tui nominis: om-

nis infestatio immundi spiritus abij-
ciatur: terrorq; venenosi serpentis
procul pellatur: ⁊ presentia sancti spi-
ritus nobis misericordiam tuam po-
scentibus vbiq; adesse dignetur. Per
dominum nostrum Jesum Christum
filium tuum. Qui. Benedictio pa-
nis. ℣. Adiutorium. ℣. Dominus vo
biscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

BEne ✠ dic domine hanc crea-
turam panis sicut benedixisti
quinq; panes in deserto: vt sit
omnibus gustantibus abundans ali-
mentum: vt omnes: qui ex eo accepe
rint: accipiant tam corporis quam ani
me sanitatem. Per Christum ⁊c.

Benedictio ouorum

SUbueniat quesumus dñe tue
bene ✠ dictionis gratia huic
ouorū creature: de qua pul-
los gallinarū dignatus es p
creare: vt cibus salubris fiat tuis fi

Benedictio agni

delibus in tuarum gratiarum actione sumentibus. Per Christum dominum nostrum ℟. Amen.

Benedictio Agni ⁊ carniū in die sācto Pasche. ℣.

Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum ⁊ terram. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟ Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟ Et cum spiritu tuo: Oremus. Oratio.

Esu Christe filij dei viui qui es verus ⁊ immaculatus agnus: quiq; immaculatus in ara crucis peccata mundi delesti: ⁊ nos ad ouile proprijs humeris reportasti: has carnes agni quas ad vsus hominum creasti: bene ✠ dicere ⁊ sancti ✠ ficare digneris: vt omnes ex eis sumentes se sentiant tuis beneficijs repletos: ⁊ corporis ⁊ anime sanitatem te annuente se percepisse le-

centur: Saluator mundi. Qui viuis ꝛ regnas cum deo patre in vnitate spiritus sancti deus ꝛc.

Oremus. Oratio.

Deus vniuerse carnis: qui Noe ꝛ filijs suis de mundis ꝛ imundis animalibus precepta dedisti: quiq; sicut olera herbarum humano generi quadrupedia munda edere permisisti: qui agnum in Egypto Moysi ꝛ populo tuo in vigilia Pasche comedere precepisti: in figuram agni domini nostri Jesu Christi: cuius sanguine omnia primogenita tibi de mundo redemisti: ꝛ angelo in nocte illa omne primogenitum in Egypto percutere precepisti: seruans populū tuum agni sanguine prenotatum: dignare quesumus domine deus omnipotens: bene ✠ dicere ꝛ sancti ✠ ficare has ouium: agnorum: hedorum auium: ꝛ quorumcunq; mundorum:

Benedictio vue vel ficuum

animalium carnes: vt quicunq; de tuis fidelibus populis ex eis comederint: omni bene ✠ dictione celesti ⁊ tua perenni repleti gratia satientur. Per eundem Christum dominū nostrum. ℟ Amen. Aspergantur carnes aqua benedicta.

De benedictione vue vel ficuum ⁊ aliorum fructuum v̄:

Adiutorium nostrum in nomine domini: ℟: Qui fecit celum ⁊ terram. v̄: Domine exaudi orationem meam: ℟. Et clamor meus ad te veniat: v̄: Dominus vobiscum: ℟: Et cum spiritu tuo: Oremus: Oratio:

Bene ✠ dic dñe hos fructus nouos vue: vel ficuū: pomorū: castanearum: peponū: amigdalarū ⁊c: que tu per rorem celi ⁊ inundantiam pluuiarum ⁊ tempora serena atq; tranquilla: ad maturitatem perducere

perducere dignatus es: ad percipidum nobis cum gratiarum actione. Per Christum dominū nostrum. ℟. Amen.

De benedictione communi ad omnia: ℣.

Adiutorium nostrum in nomine domini: ℟. Qui fecit celum ¶ terram. ℣. Domine exaudi orationem meam: ℟. Et clamor meus ad te veniat: ℣. Dominus vobiscum: ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus: **Oratio.**

Bene ✠dic domine creaturam istam: ℣. vel ℣. vt sit remedium salutare generi humano: ¶ presta per inuocationē tui sanctissimi nominis: vt quicunq; ex ea sumsperint: vel gustauerint: corporis sanitatem ¶ anime tutelam accipiant. Per Christum dominum nostrum. ℟. Amen.

Benedictio candelarum. ℣.

Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum ⁊ terram. ℣. Domine exaudi oratione meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus: Oratio.

Omine Jesu Christe lux vera: qui illuminas omnē hominem venientem in hunc mundum: effunde bene✠dictionē tuam super hos cereos ⁊ super has candelas: ⁊ sancti✠fica lumine gratie tue: ⁊ concede propitius: vt sicut hec luminaria: igne visibili accēsa: noctur nas depellunt tenebras: ita corda nostra inuisibili igne: id est spiritussancti splendore illustrata: omnium peccatorum ⁊ vitiorum cecitate careant: vt puro mentis oculo cernere semper possimus que tibi sunt placita ⁊ nostre saluti vtilia: quatenus post huius se-

culi caliginosa discrimina ad lucẽ indeficientem peruenire mereamur. Qui viuis ⁊ regnas cum deo patre in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculorum. ℟. Amen

Postea aspergãtur aqua benedicta.

Benedictio Peregrinorum:

Oratio sup baculos: ⁊ capsellas: sacerdos sup pelliceo ⁊ stola idutus dicat.

℣. Adiutoriũ nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum ⁊ terram. ℣. Ostende nobis dñe. ℟. Et salutare. ℣. Domine exaudi orationẽ meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oratio.

ODomine Jesu Christe mũdi redemptor ⁊ cõditor: qui p os beati Apostoli tui Pauli innotuisti non habere nos hic manentẽ ciuitatem: sed futuram hinc debere inquirere semper: quicq; beatis Aposto-

lis precepisti vt euntes ad predicandum verbum dei: virgas tantū sumerent: te suppliciter deprecamur: vt digneris has scarsellas siue peras: pro tui nominis amore: ad instar humilis armature lateri applicandas: & hos sustentationis baculos bene ✠ dicere: quatenus portantes eos in peregrinationis signum & suorum corporum sustentationē: celestis gratie plenitudinem in eis & munimen valeant tue benedictionis percipere: quemadmodum virga Aaron ad rebelliū Judeorum perfidiam repellendā benedixisti: ita & hos famulos tuos: per hec insignia que ad honorem & reuerentiam Apostolorum tuorum Petri & Pauli vel N. assumere cupiunt de manibus nostris: & ad eorū limina veneranda portare: bene ✠ dicas: & ab omnibus peccatis absoluas: vt in die iudicij in parte mereantur dextera col-

locari : Qui viuis ⁊c.

Benedictio.

SIgnaculum Dei pa ✠ tris: ⁊ fi ✠ lij: ⁊ spiritus ✠ sancti descendat celitus super hos baculos ⁊ has peras: vt qui eos portauerint: ab omniũ inimicorũ insidijs sint defensi. Per Christum dominum nostrum: ℟. Amen.

Tunc Sacerdos aspergat eos aqua benedicta: Postea faciat confessionem: qua facta: eos peregrinis tradens dicat.

ACcipite hos baculos ⁊ has peras: ⁊ pergite ad limina beatorum Apostolorũ Petri ⁊ Pauli: vel sancte Dei de Loreto: vel ad limina sancti ℣. In nomine pa ✠ tris: ⁊ fi ✠ lij: ⁊ spiritus ✠ sancti. Amen. Ut per eos mereamini in hoc seculo remissionem omnium peccatorum accipe-

re: ⁊ in futuro consortium beatorum
ātq; ad limina sanctorum quo perge-
re cupitis: feliciter peruenire: ⁊ per-
acto itinere: ad nos incolumes remea
re. Aña In viam pacis: Psal. Be-
nedictus dominus deus Israel: cum
Gloria patri: Aña In viam pacis ⁊
prosperitatis dirigat dominus gres-
sus vestros. K yrieel. Christeel.
K yrieel. Pater noster. ṽ. Et ne
nos. ℟. Sed libera. ṽ. Salvos fac
seruos tuos. ℟ Deus meus speran-
tes in te. ṽ. Mitte eis domine auxi-
lium de sancto. ℟. Et de Syon tuere
eos. ṽ Esto eis domine turris forti-
tudinis. ℟ A facie inimici. ṽ. Fiat
misericordia tua domine super nos.
℟ Quemadmodum sperauimus in
te. ṽ Domine exaudi oratione meā.
℟. Et clamor meus ad te veniat. ṽ.
Dominus vobiscum. ℟ Et cum spi-
ritu tuo. Oremus. Oratio

Aesto dñe supplicationibus nr̃is: ⁊ viam famolorũ tuorũ in salutis tue prosperitate dispone: vt inter omnes vie ⁊ vite huius: varietates tuo semp protegantur auxilio. Oratio.

Deus qui tr̃ãstulisti patres nostros p mare rubrũ: ad laudẽ tui nominis decantãdã: te supplices deprecamur: vt nauigãtes famulos tuos repulsis aduersitatibus: cursu tranquillo ⁊ portu semp optabili tuearis. Per Christũ dominũ nostrũ. Deinde aspergat eos aqua benedicta dicens.

Per aque asperſionem det vobis omnipotens deus ad eundũ ⁊ redeundũ suam gratiã ⁊ benedictionem. Amen.

Et Benedictio Dei omnipotentis pa✠tris: ⁊ fi✠lij: ⁊ spirjtus✠ sancti descendat super vos ⁊ maneat semper. nobiscum Amen Finis.

Registrum.

A B C D E F G H I K.

Omnes sunt duerni:

Mantue apud Venturinum Ruffinellum. M. D. lviij. mense Junij.

Kunst. 155.
K. K. Ins. 10.3.84.

10402

1641-54

NG